

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadó-
helyi utasításos ár mellett közöl.

Az iparosok és a szociálizmus.

— Első közlemény. —

Mint a nagy viharok előtt, várakozásterhes és nyomott a levegő most az iparosok felett. A hagyományos multságok rendszerint keserű beszélgetésekkel végződnek, melyek csoportokba gyűjtik a hallgatókat és résztvevőket s melyek jobban érdeklik az iparosokat, mint maga a multság műsora. Ismeretlen áramlatok járnak keresztül-kasul a mindennapi élet kenyérkereső utait s érzi mindenki a gyökeres változások elkövetkezését.

Meg kell ezzel a légváltozással ismerkedni e ső sorban az iparos-osztálynak, mert csak az ellen lehetséges a védekezés vagy inkább ahhoz lehetséges a hozzáalakulás.

Borus, de érdekes a gondolatok ez új világa. A férfiak világszerte komoly dolgokról beszélnek ma. Megcsapta gondolkozásukat egy távoli szél-fuvás friss szellője, megihlette érzéseiket egy képzelt vagy valóságos égzengés, mely hanghullámaival rezgésbe hozza a sziveket; izgalomba hozta idegeinket egy homályos sejtelem valami világszerte kelő lelki forradalomról s e hatások alatt az emberiség nagy lelki és anyagi szükségeinek rendezéséről elmélkednek.

Számtalan régi felfogás, érzés és meggyőződés szemünk láttára megváltozik. Új fogalmak illeszkednek be a

világvezető eszmék sorába, régi törvények és igazságok elhalványulnak, újak kitüzesednek és gyujtanak mindenfelé, a kölcsönös kötelességek régi mérlege módosul, az emberszeretet s maga a hazaszeretet is új eszményekkel új tartalmat nyer, már nem egyedül a történelem emőin táplálkozik, nem a nemzeti dicsőség és önérzet ragyogó jelszavaival él, hanem mint az élőfa, hajsza gyökereinek százezreivel abból a földből meríti lombképző és törzsnevelő erejét, amely földön táplálkozva él.

A világ gondolkozása erkölcsöt és anyagot szétbont és újra összeépít és ehhez a nagy munkához — hogy magát jól előkészítse — tanul, tanul.

*

Külföldön jártam az ősszel. Nagy nemzetek ragyogó világvárosaiban és szegényes szürke vidékein szemlélődtem. Tanuja voltam bámulatos, a nemzetek egész testét-lelkét átható nemzeti munkának. Mintha egyetlen óriási munka-műhely volna az egész ország, melyben milliók és milliók izgó szorgalommal foglalatoskodnak, agyvelők, izmok és gépek összetett erővel robotolnak, nehogy a versenyműhely, a szomszédos nemzetnek hasonló munkája őket tálszárnyalja és piacáról kiszorítsa.

Csakis ez az óriás, a nemzet egészét átható munka biztosítja, hogy lehetőleg minden száj megkapja a maga

szükséges falatját. Csak a szükségeseket és csak lehetőleg.

Az izmok és gépek munkája mellett ott is folyik a magasabb, az a lelket megreszkettető munka, mely az emberiség jobblétéről, az emberretek igazságosabb kielégítéséről, egymáshoz közelebb hozásáról gondolkodik és a társadalom minden rétege, mint a szorgalmas serdülő fiú, képzi magát a magasabb feladatokra.

A tereket és falakat, úgy mint nálunk város helyeken, telve találtam hirdetésekkel, öles falragaszokkal, ép oly sokaságban hirdették ezek ott a különféle műveltség nyújtó tanfolyamokat, mint nálunk a bálakat és vigalmakat.

Benéztem a tanfolyamokra. Szakállas gyerekek ültek a padokban, kérges kezekkel forgatva a könyvlapot, írót és rajzó eszközt s a napi nehéz munka után, fáradt fejjel, figyelemre parancsolt szemekkel csüggttek az előadó tanítók fejtegetésein.

Amit az élet szigora megvont tőlük a gyermekévekben, ernyedetlen kifaradtással igyekeztek megszerezni késő férfikorukban.

Munkások, kereskedők, önálló iparosok s a társadalom minden rendű és rétegű alakjai testvériesültek a legnemesebb és legemberibb munkában: a tanulásban. Mert az élet sok és nagy vergődése közt rájöttek, hogy csodák nem történnek: minden jövőnek és minden reménynek alapja a tanulás.

TÁRCA.

A MANÖVER.

— A Mindszenti Lap eredeti tárcája. —

Írta: ZÖLDI MÁRTON.

Voják Józsefet félelmetesen okos embernek tartották. Kisvárosban mindig nagy respektusnak örvendenek azok, akik vagyont tudnak szerezni.

És méltán. A vagyonszerzés, akármilyen ideálisan vélekedjünk is, a szellemi kvalitásokon kívül szorgalmat, önmegtartóztatást és energiát feltételez. Voják József egyszerű pékmesterből küzdötte fel magát a félmilliomos rangosztályába. Csodálatos üzleti leleményessége volt. A házat, telket, tanyát, amit vásárolt, mintha áldás vette volna körül. Rohamosan emelkedett az értéke.

És folyton vásárolt. Egyszer nagyot néztek az emberek. Ez akkor történt, mikor Voják József egy félig rombadólt várkastélyt vett meg, aztán nagy költséggel kitarasztatta.

— Ebbe belebukik — mondták az emberek.

Ötvenezer forintot nyert rajta. Már mikor megvette, tudta, hogy kinek fogja eladni.

Altalában szeretett amatőröknek eladni egy-egy szép tanyát, gyümölcsöst, villát. Az amatőrök jobban fizetnek. Azok a poézisért is pénzt adnak.

Ezt Voják József nagyon jól tudta, ámbar benne nem volt egy poétikus vonás sem. Hüvös, józan volt mindenben. Még a közügyek megítélésében is.

Ami a közügyeket illeti, érdeklődése csak platonikus volt; ő maga sohasem vállalt semmi tisztséget. Az ilyesmi idő- és pénz-pazarlással jár. Még a képviselőválasztásoknál is csak akkor adta le a szavazatát, ha kocsin jöttek érte és ha nagyon ráért.

Ép ezért mindenki megfoghatatlannak találta, hogy egyetlen fiát, Istvánt a katonai pályára adta. Huszárnak. Ez tudvalevőleg nem olcsó multság. De Voják különösen belevásárolt a huszárságba. A fiú már hadnagy korában ugyancsak dobálta a pénzt. Az öreg rövid két év alatt háromszor fizette ki a hadnagy ur adósságát.

Aztán jótékony szünet következett. István vagy másfél esztendeig szolidul mutatkozott. Beérte az apanázszal. De jól mondja a római filozófus Szeneka, hogy a szelidített vadállatnak nem szabad hinni. Mikor Voják István főhadnagy lett, ismét adósságokat kezdett csinálni. Az öreg ismét azelőtt a dilemma előtt állott, hogy vagy kvietálni kell a fiával, vagy kifizetni az adósságot.

Ez egyszer még az utóbbira szánta magát, de elhatározta, hogy utoljára. Meg is mondta a fiúnak:

— Annak semmi értelme sincs, hogy keservesen szerzett vagyonomat oktanul elprédáld. Ha meg nem becsülöd magadat, jöhetsz haza megyei őröknek.

Azzal haza utazott. Félévig rendesen ment a dolog, de ismét prezentáltak neki néhány váltót. Az öreg nyugtalanul járt fel s alá szobájában. Félóra után döntött. Azután kiment a vasútra és elutazott abba a városba, ahol a fia szolgált.

Inkognitó érkezett s még az este fölkeresett egy hirhedt örmény uzsorást. Így szólt hozzá:

— Uram, akar ön rizikó nélkül készpénzben ezer forintot keresni?

A válasz igenlő volt. Még olyan uzsorás nem termett, aki hasonló ajánlatot ridegen visszautasított volna. Az öreg Voják kitétt az asztalra huszezer forintot és így szólt:

— Ezt a pénzt apránként kölcsön fogja adni Voják István főhadnagy urnak, akinek mellesleg szólva én vagyok az apja.

— Ertem.

— A váltók természetesen az én tulajdonomat fogják képezni. Mihelyt átadja, azonnal leolvasok önnek ezer forintot készpénzben.

— Meglesz.

— Mindezt hamarosan írásba foglalták s az öreg Voják haza utazott. Számítása egyszerű, logikus volt. Az uzsorás egyszerre fogja a váltókat perelni s akkor ő megjelenik beváltja a váltókat a főhadnagy anyai örökségének terhére. Így abból megment 40,000 forintot, aztán kvietáltatja a fiát s otthon majd elbánik vele.

Egész nyugodtan várta a fejleményeket. Mintha üzletről lenne szó. Nema jó üzlet, de valamit mégis meg lehet menteni a kárból.

Az értelem, a tudás, a szépért való fogékonyság olyan tulajdonságai az embernek, mint a valuta-csengés a pénznek. Lelki és értelmi művelődés nélkül, lehet akármi alakra verve, csak újpesti valuta marad. Szép az: egymást lelkesíteni, szép az: mesteri vonásokkal színes képeket vetni a jelennek a multról és jövőről, szép minden propaganda, de szétfoszlik minden, aminek csak szó az alapja.

Ujdonságok.

— Személyi hírek. Kádár Szilveszter, községünk érdemes plébánosa, két heti távollét után az elmúlt pénteken Pöstyén fürdőből, jó egészségben hazaérkezett és átvette plébániájának vezetését. — Dr. Cicatricis Lajos alispán, Novák József uradalmi felügyelő, dr. Scossa József tanfelügyelő és Regdon Gejza főmérnök tegnap Mindszenten időztek.

— Bogyó Pál halála. Bogyó Pál, pápai prelátus, kecskeméti apátplébános, gyémántmisés áldozópap, ki 1848—49-ben Mindszenten is volt káplán, folyó hó 24-én 85 éves korában meghalt. A mindenki által nagyrabecsült, nemesszívű és örökösen jókedvű plébános nemcsak Kecskeméten, de messze vidéken is nagy népszerűségnek örvendett. Temetése pénteken volt, melyen gróf Csáky Károly megyés püspök is megjelent.

— Uj gazdasági tudósító. A földművelési miniszter Basa József mindszenti majori kasznárt gazdasági tudósítónak nevezte ki.

— A Polgári Kör kirándulása. A kör választmánya által az anyási erdőbe tervezett második kirándulás rendező-bizottsága mindent elkövet, hogy az az elsőnél még jobban sikerüljön. Serénykedik. A meghívók már kinyomatvák s ma vagy holnap szét is küldetnek. E meghívók nagyon ügyesen akként vannak megszerkesztve, hogy rajtuk van minden legszükségesebb tudnivaló s hogy egyharmada kellően kitöltve mint levelezőlap visszaküldhető legyen a rendezőségnek és pedig postán s végül, előre le is bélyegezve,

Félév múlva ismét megjelent az erdélyi helyőrségi városban az örmény uzsorásnál.

— Hogy állunk? — kérdezte.
— Rosszul — hangzott a savanyu válasz.
— Hogy érti ezt?
— Ugy, hogy az ön fiának összesen öt-száz forintos tudtát kölcsön adni.
— És milyen váltót szerzett tőle?
— Ezer forintosat. Nem mertem többet kérni.

— Jól van. Csak várjunk.
De bizony hiába vártak. A főhadnagy félévig nem jelentkezett az uzsorásnál. Mi lett? — kérdezte az uzsorás, aggodalommal eltelve.

Megtudta. A főhadnagy egy szegény leánynak udvarolt s ez távol tartotta a zajosabb, költségesebb mulatásoktól. Ezt meg is írta az öreg Vojáknak. Így végezte levelét:

„Az ön fiával nem lehet semmire se menni. Képzelve, a váltó-lejáratnál 300 forintot fizetett a zsoldjából.“

Az öreg Vojáknak megcsillant a szeme. Ismét elutazott Erdélybe, ahol töviről-hegyire megtudta: ki az a szegény leány, aki a fia jellemét úgy átalakította.

Ugy intézte a dolgot, hogy a leánynyal négyszem között találkozott. Szegény árva leány volt, aki zongoraleckékből élt.

— Kisasszony — mondotta — a leányom zongoraleckét óhajt önnél venni.

— Kérem.
— De nekem egy kis skrupulusom van.
— Mi az?
— Azt hallottam, hogy önnek egy fess főhadnagy udvarol.

hogy a részt venni szándékozók a lehető legkönnyebben tudathassák szándékukat a rendezőséggel. Akik igényt tartanak meghívóra, de tévedésből nem kapnának, kéretnek, hogy ebbeli igényüket tudassák minden mellőztetés nélkül a rendezőséggel, hogy a bizonyára akaratlan mulasztás pótolható legyen.

— Az országgyűlés Pusztazerén. A pusztaszeri Árpád-egyesület 1907. évi ünnepén, amely igen nagyszabású lesz, a magyar parlament képviselőiben meg fog jelenni az országgyűlési képviselők legnagyobb része. Az ünnep az ország ünnepe lesz, mert a honszerző Árpád halálának ezeréves fordulóját az egész haza meg fogja ünnepelni. — Szalay Károly fővárosi tanár, az ismert költő indítványozta tavalyi pusztaszeri beszédében az országos ünnepet, amelyet lelkesen fölkarolt akkor a magyar sajtó. Becsey Károly, Szeged város egyik országgyűlési képviselője, a pusztaszeri Árpád-egyesület alelnöke szervezi az országgyűlésen propagandát s ő ad hirt róla, hogy a Háznak legtöbb tagja ígéretet tett arra nézve, hogy ott lesz a jövő évi pusztaszeri Árpád-ünnepen.

— Az új fiúiskola fölülvizsgálata. E hó 25-dikén szállottak ki Mindszenten Kruspér Pál műszaki tanácsos, a szegedi államépítészeti hivatal főnöke és Lipcsey József kir. mérnök, hogy fölülvizsgálják a tavaly épített fiú-iskola munkálatait. Majd akadálylial kezdődött a fölülvizsgálat, mert hogy az udvarterület még mindeddig nincsen teljesen feltöltve. Az építő-bizottság kérelmére azonban ez nem képez mégsem akadályt, legfőleg még egyszer kell kijönni a vizsgálóknak akkor, amikor a feltöltés is rendben lesz. A felülvizsgálat az épület nagy terjedelme miatt hosszadalmas lesz; remélhetőleg bele nyúl a következő hétbe is. Annyit már megállapított a bizottság, hogy az apróbb hibák mellett iparosaink elég szépen feleltek meg vállalati kötelességeiknek.

— A honvédtartalékosok behívása. Katonai körökben, ugyszintén a sajtóban is az a hír terjedt el, hogy sem a közös ezredekhez, sem a honvédséghez nem hívják be az idén a tartalékosokat a nyári és őszi hadgyakorlatokra. Ugy a hadügyi, mint a honvédelmi kormány megváltoztatta ezt a tervet.

— Bocsánatot kérek, mondotta a leány energikusan, ahhoz senkinek semmi köze s ha ön kétkedik tisztességemben . . .

— Isten ments! De a világ, tetszik tudni, a világ . . . Egész más, ha a főhadnagy vőlegénye lenne.

— Nem lehet.
— Bizonyos ön abban?
— Egész bizonyos.

Az öreg zsebébe nyult s kiolvasott az asztalra huszonnégyezer forintot.

— Nohát itt a kaució. Tessék hozzá menni!

A leány arca hirtelen kipirult. Nem tudta elképzelni hirtelen, hogy mi történt. Az első impulzusnak engedve, sértődötten mondotta:

— Uram, önnek nincs joga . . .

Az öreg közbe vágott:

— Kérem, kérem, semmi sértegetés ilyen közeli rokonok között.

— Közeli rokonok?

— No igen. Én vagyok tudniillik az István apja.

*
Még az este az öreg Voják leszámolt az örmény uzsorással.

— Önnek alku szerint összesen ötven forint jár.

— De kérem . . .

— Ja, miért nem ügyeskedett?

Az uzsorás zsebre vágta az ötven forintot és szomorúan rázta a fejét.

— Nem mennek az üzletek, sehogysem mennek . . .

A honvédelmi miniszter távirati rendeletére a honvédtartalékosoknak július 21-re 35 napi fegyvergyakorlatra kellett bevonulniok. A honvédség minden századához 160 embert hívtak be. Tekintettel arra a körülményre, hogy a tényleges állományu tiszték az ujonckiképzéssel lesznek elfoglalva, a behívott tartalékosok gyakorlataikat csaknem kizárólag tartalékos tiszték vezetése alatt fogják végezni.

— Jóságkiállítás Mindszenten. A csongrádvármegyei gazdasági egyesület a jövő hónapban két, nagyszabású tenyészmarhadíjazást tart a vármegyében és pedig az egyiket Mindszenten, a másikat Szentesen. Községünkben augusztus hó 19-én délelőtt lesz a jóságdíjazás, amelyre bejelentések eszközölhetők a verseny napján reggeli 8 óráig a mindszenti főszolgabírói hivatalban. A bejelentést mindenki csak maganevelésű és birtokában levő jóságra eszközölheti, amit hatóságilag, vagy két tanuval kell igazolnia. Díjaztatni fognak: sikerült borjuval elővezetett nyugoti fajta tehének 70, 50 és 30 koronával. Ezeknek a díjaknak a költségét a földművelésügyi miniszter fődözi. — Ezenkívül Mindszent község adományából díjazni fognak pirostarka 1 éves üszőborjukat 30 és 20 koronával s pirostarka 1 éven aluli bikaborjukat ugyanígy; a mindszenti tejszövetkezet adományából pedig egy éves és szopós üszőborjukat 10—10 koronával.

— Árlejtés iskola-padokra. E hó 23-án tartotta meg községünk előjárósága az árlejtést, az új fiúiskolába szükséges új padok készítésére. A kiküldött bizottság két terembe új padokat véleményezett készítenőnek. Az ezekbe szükséges 32 padra kellett vállalkozót keresni. Találtak is következőképen: kikiáltási ár volt 598 korona, mint amennyiért kéz alatt egyik iparosunk legutolsó árban hajlandó lett volna a kérdéses padokat elkészíteni. Néhány év előtt ugyanolyanokat 432 forintért készítettek. Azóta azonban emelkedtek a fa-árak, emelkedtek a munkabérek, tehát természetszerű volna, hogy a község is drágábban fizesse meg a padokat. Történt azonban, hogy a szóbeli árlejtésen a 32 padra ilyen viszonyok között is 420 koronáért akadt vállalkozó, éppen az, aki előbb 598 koronáért készítette volna el azokat. Hát ez a község pénztárára nézve mindenesetre előnyös, szomorú világot vet azonban iparosaink beteges és észszerű számítás nélküli konkurenciájára. Mert egészséges a verseny addig, ameddig a vállalkozó megtalálja a munkása mellett a tisztességes és megillető polgári hasznot. Már pedig aligha találja meg azt Benedek György asztalos-iparosunk eme 420 koronás vállalatnál akkor, ha a fa és munkabér ára annyira emelkedett, hogy kéz alatt a padokat 598 koronáért volt csak hajlandó elkészíteni. Mindenesetre szolidabb árak illenének mestereinkhez. Hiszen ilyen arányban a munkaadó, illetve rendelő, nem is tudhatja már, mily keveset ígérjen a készítenő holmiért?! A kért árakból nem volna szabad ennyi percentet engedni tudni.

— Akinek nem kell párbajsegéd. Valamelyik szomszédos városban történt már régen.

K. ügyvéd összeszólalkozott P. nevű kollégájával, amiből aztán szóbeli sértések ke-rekedtek. Az ügy lovagias utra terelődött. A két neves vitatkozó provokálta egymást.

P.-ről tudták, hogy kardforgató ember, vagy legalább az volt valaha. De K.-nak életében sem volt más fegyver a kezében, mint a penecilusa, amivel ceruzát hegyezett.

A kihívás után K. segédei összeültek a megbízójukkal.

— Ugy-e, te nem tudsz karddal bánni? — kérdezte az egyik.

— Nem én! — volt a becstületes válasz.

— Pedig mégis kardra kell mennetek. Csak nem engedhetjük, hogy ilyen semmisség miatt golyót löjjetek egymásba, ami sokkal végtetesebb, mint egy vágás.

— Bánom is én, felelte K. közönnnyel, legyen hát kard.

— Hát jó. Hanem legalább hallgass ide és azt tedd, amit mondok. Az „angarde“-ra felálltok, akkor nyujtsd ki a karodat s mikor a „rajját“ hallod, hunyd be a szemedet és vágj jobbra, balra szakadatlanul, amíg azt nem hallod, hogy „állj!“ Fődolog, hogy „adj“, ha „kapsz“, az a tied.

K. szépen megköszönte a jótanácsot.

Másnap szemközt álltak a bajvivók.

Az „en garde“-ra P. gyönyörű vivóállásba helyezkedett. K. is kinyújtotta a kardját, ahogy tanították.

Aztán elhangzott a „rajta!“

Hanem ekkor furcsa dolog történt.

K. behunyt szemmel előre ugrott s miközben örült módjára hadonászott a kardjával, orditozni kezdett, ahogy a torkán kifért: — Üsd! vágd! nem apád! — üsd! vágd! . . .

P.-t az éktelen üvöltés úgy megzavarta, hogy már a harmadik suhintást megkapta. A segítők el kezdtek kiabálni: állj! állj! — De K. csak vakon kaszabolt és orditozott: üsd! vágd! nem apád! üsd!

Se látott, se hallott. Egyszer csak az egyik segéd, akinek nagyon is az orra alá piszkált a kardjával, egyet gondolt és megfutamodott. Példáját nyomban követte a többi is. A „párbajvezető“ járt legelől.

Isten tudja, mi történt volna, ha P., akit az első zavar megbénított volt, hirtelen össze nem szedi magát s ha jól oda nem suhint az orditozó karjára.

K. kiejtette a kardot a kezéből s kinyitotta a szemét. — Abba hagyta a kiabálást és azt mondta P.-nek: szervusz!

Megbékültek.

Azután össze hívták a segítéseket s megírták velük a jegyzőkönyve.

Ezután az eset után mondta K., amikor egyszer párbajsegédnek kérték fel: minek az? Nem kell oda segéd; az ember vakon üt-vág, punktum.

Nem is vállalta a „segédséget“.

— Cséplési sztrájk. Az aratósztrájkot már meguntuk. Változatosság kedvéért a cséplőmunkások sztrájkjáról referálunk. Az elmúlt héten nem kevesebb, mint 208 cséplőmunkás sztrájkolt a tiszántuli járásban. Többek között gróf Berchtold Lipótné zoltántéri majorjából 64 munkás utazott Szegedre a hűvösre, de két napi üdülés után visszakönyörögték magukat a cséplőgéphez. Az uszató majorból szintén hűvösre kívánczoltak azon szegvári munkások, akik a múlt napokban már egyszer szerencsétlenné a mindszenti községi háza hűs szobáit. Most ismét felmondták a szolgálatot. Az uradalom nem veszi vissza többé őket. Családjaik megkapják a megillető részt, de 21-en 20—20 napot töltenek Szegeden, hová tegnap reggel kísérték be a csendőrök. Az aratók sztrájkoltak, talán azért, mert nehéz volt az aratás. De hogy a cséplőmunkások miért sztrájkolnak, igazán nem értjük. Talán ők maguk sem.

— Exhumált holttest. Suhajda Lajos, kisteleki kocsi ezelőtt két hónappal agyon-gázolta egy ló. Suhajdát, aki szörnyet halt, boncolás nélkül eltemették. A lónak a gazdája ellen időközben gondatlanság miatt hatóság eljárást indítottak meg. Az ügyészség elrendelte Suhajda Lajos holttestének boncolását, melyet hétfőn ejtettek meg.

— Sertés-zárlat a szomszédban. Hódmező-Vásárhelyen újlag elrendelték a zárlatot a város határára, ami azt jelenti, hogy most már semmiféle jószágot nem szabad felhajtani a vásárhelyi piacra eladás céljából, amennyiben a lépfene miatt a többi jószá-

gokra már korábban elrendeltetett a zárlat. Mindezek után pedig kíváncsi a közönség, hogy Vásárhelyen mikor látják már az időt elérkezettnek ahoz, hogy az állategészségügyi körzetek jóváhagyásának ügyét erélyesen megsürgessék az illetékes minisztériumnál? . . .

— A vakbélgyulladás gyógyítása. Berlinből jelentik, hogy a berlini orvosi társaság ma tartja tanácskozásait a vakbélgyulladás fölött. A tanácskozások előtt 9 tagu bizottságot küldtek ki, amelynek a feladata, hogy kérdőívet állítson össze. Ezt a kérdőívet mindenfelé szét fogják küldeni, hogy a vakbélgyulladás statisztikájához szükséges adatokat szaporítsák. A vitában ma sebészek vettek részt és a vita eredményét körülbelül a következőkben lehet összefoglalni. Sok esetben operáció nélkül is gyógyul ugyan a vakbélgyulladás, de a leghelyesebb gyógyítási módja mégis az operáció. És pedig mennél korábbi az operáció, annál valószínűbb, hogy sikerül. Legalkalmasabb, ha a betegség első negyvennyolc órájában nyulnak a késhez. Ha a beteg az első rohamot kiállotta is, még nincs megmentve, mert igen valószínű a visszaesés. A visszaesés leginkább az első roham után következő esztendőn belül szokott történni. Ha két év alatt nem betegszik meg újra a vakbél, a beteg mentve van. Mégis legcélszerűbb és legbiztosabb, ha a beteget az első rohamból felgyógyulván, operálják. Ez még alkalmasabb, mint a megbetegedés utáni 48 órában való operáció, csak hogy sohasem lehet tudni, hogy a beteg kiállja-e az első rohamot? A vakbélgyulladás diagnózisa sokszor igen nehéz, de az utóbbi időben ebben sokat haladt az orvostudomány. Legkönnyebb a nőknél megállapítani, a férfiaknál már kevésbé biztos a dolog. Legnehezebb azonban a vakbélgyulladás diagnózisa a gyermekeknél.

— Tűzoltók figyelmébe. A mindszenti önkéntes tűzoltó-egylet parancsnoksága a működő tagok ruházatának, szerek és szerelvényeinek megvizsgálását ma, vasárnap délután 3 órakor ejti meg a szokott helyen, melyre a tagok ezuton is meghivatnak. A vizsgálat végeztével szergyakorlat tartatik.

— Az ujoncok. Az ország kaszárnyáiban erősen készülődnek az ujoncok bevonulásra. A hadügyminiszter — mint értesülünk — rendeletet intézett az összes magyarországi hadtest- és kiegészítő-parancsnokságokhoz, hogy az ujoncok kiképzése nyári hónapokban reggel 4 órától 7-ig és délután 4 órától 6-ig tartson. Egy másik rendelet szigorú utasítást tartalmaz, hogy az ujonccal a leghumánusabban bánjanak, meg ne ismétlődjenek az előző években annyira megszorított öngyilkosságok.

— A fonográf, mint vasuti portás. A fonográf, amely eddig oly sok és különféle rendeltetésnek felelt meg, szülőhazájában, Amerikában, most mint vasuti portás nyer majd alkalmazást a pályaudvarokon. Az amerikai vasutársaságok elhatározták, hogy a szórakozott és tapasztalatlan utasokra való tekintettel, az indóházakban hatalmas fonográfokat állítanak fel, amelyek néhány percet a vonatok érkezése és indulása előtt az érkezés, illetőleg az indulás percét többször egymásután hírül fogják adni az utasoknak. Így azután mindenki idejében megteheti a szükséges előkészületeket.

— Fahulladék értékesítése. A különböző fahulladékot, nevezetesen a forgácsot és fűrészport sok mindenre föl lehet használni. Hőenergiájának alkalmazhatóságától eltekintve desztillációjára utján nyerhető: világító gáz, faszesz, ecetsav, olajok, benzol, toluol, zymol,

kumol, parafin, naftalin, karbolsay, kreozot, az analin-festékek előállításához szükséges szénhidrátok és a retortában visszamaradó faszén. A finom fűrészport ragasztóanyaggal keverve és nyomásnak téve ki, plasztikus anyagot nyerünk, mely apró szobrok, doborművek készítésére alkalmas. Párisban a fűrészport vérrel keverve, — állítólag disztárgyakat készítenek. Némely fának hulladéka elefántcsont-hulladékkal összegeyurva, kitűnő márványutánezatot ad. Kálival és kénnel hevítve olcsó jó barna festéket ad. Puhafafűrészpor oltott mézszel keverve, pedig jó disztó vakolatot nyújt, míg cementtel és gipszszel együtt melegizolator, mely a falakban s a padlóban alkalmazva, az épületeket melegen tartókká teszi. Fenyőfák hulladékát nyomás alatt főzve víz és sósav keverékében, a cellulozé részben szőlőcukorra alakul át, mely erjedésbe megy át s jóízű pálinkát szolgáltat. Enyvvvel összegeyurva és kiégetve a fűrészpor lukacsos masszát ad, melyből a porózus, alkaraza-palackok készülnek, melyekben mindig hűvösen marad az ital. Ugyanebből az anyagból készítenek téglát is. Sok forgács és fűrészpor fogy el a csomagolásoknál. Fahulladék és foszforsavas mézkeverék kötőanyagokkal keverve similiboist (fautánezat) szolgáltatja, mely parketta, padlók, tányérok, diszfaradványok és tárgyak stb. utánezására alkalmas. A füstnélküli lőporhoz is sok fahulladék kell. Végre igen jelentékeny a fahulladéknak a papirgyártásnál mint pótanyagának felhasználása.

— Kettős gyilkosság. Léváról borzalmas gyilkosság hírért kapjuk. Garam-Kelecsényben, Léva közelében történt a tragikus eset. Ott lakott Szlussy János földműves a feleségével együtt anyósának, özv. Gyurcsáth Jánosné házában. Azonban az anyós nagyon zsörtölődő természetű volt és mód nélkül gyűlölte vejét. Folyton veszekedett vele és minden áron rá akarta bírni a leányát, hogy hagyja ott férjét. Ezt végre Szlussy megsokalta s minthogy anyósa házában nyugta nem volt, kapta magát és feleségével együtt más lakást vett. Emiatt az anyós még jobban felbőszült és most már egyáltalán nem hagyta békében a leányát s rá is beszélt, hogy hagyja ott az urát faképnél. Szerdán reggel Szlussy a feleségével az Urenstein-féle birtokon dolgozott. Miután meleg volt, a feleségét vizért küldte. De az asszony anyjához ment. A férj sejtette ezt. Anyósához ment, aki szitokkal s átkozódásokkal fogadta. — Szlussy ekkor kést rántott s előbb anyósát, majd feleségét gyilkolta meg. Mindketten meghaltak.

Irodalom.

A pap vette. E címmel jelent meg Quida, a legnépszerűbb angol író egyik legérdekesebb regénye az „Érdekes Könyvtár“ regénycsarnokában, melynek legújabb kötetét képezi. A regény egy plébános iszonyu szenvedéseit és feldult lelkivilágát festi oly mesteri tollal, hogy a legedzettebb idegzett olvasó sem képes felindulás nélkül végigolvasni. — A vállalat havonta egy ilyen izléeses kiállítású regénykötetet küld olvasóinak negyedévi 2 korona előfizetési díj ellenében, mely összeg „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalába, Budapest, Kálmán-utca 2., küldendő. — Regényjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

ÓLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1906.

Fényképészet

Igentisztelt vevőim és megrendelőim kényelmére teljesen újonnan berendezett és csakis elsőrangú optikai műszerekkel és segédeszközökkel modernül felszerelt

Fényképészeti műtermem

megnyitottam és felvételek minden nap, bármily borús időben is eszközölhetők. Nagyítások és reprodukciók igen mérsékelt áron.

Szíves pártfogást kér

HORVÁTH A.

fényképészeti műterme
Csongrád-Mindszent
Nyomda-épület.

Ma és minden vasárnap
délután 5 órakor

Goldner Ödön kerthelyiségében

Cigányzene!

Egy jó fiu

tanulóul fölvétetik

Tary Mihály borbélyüzletében.

Egy kétszobás utcai lakás

és egy bolti helyiségnek alkalmas szoba, igen jó forgalmu helyen, kiadó. Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.

Fényképező gépet

mielőtt venne, kérjen ajánlatot tőlem.

Elsőrangú fényképészeti lemezek és vegyszerek állandóan raktáron
Horváth Antal, Mindszent

Eladó ház.

A Szabadság-utca 757. számú ház, mely a Nagy-gőzmalom mellett van, és melyben több, mint 25 éven át vegyeskereskedés volt, szabad kézben, örök áron eladó. Értekezhetni a fenti szám alatt Dékány Zoltánnál.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb áron mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és sratógépek, szénagyűjtők, beronák, sorvatógépek, Planet Jr. kapálók, szécskavágók, répevágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczél-otók, 2- és 3-vasú skék és minden egyéb gazdasági gépek.

Kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező bármiféle kerékpárhoz.

külső és belső gumikat, lámpákat, csengőket, láncokat, fogaskerekeket, pedálokat, oszszéket, kónuszokat stb. Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és így országi veteleink folytán a gyáraknál rendkívül lenyomott, igen olcsó áraink következtében

30 százalék árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhova. A világhírű angol Helical-Premier- és The Champion-kerékpárokat minden árfőlemelés nélkül, szigoruan az eredeti gyári áron, havi 12 és 15 koronás részletre szállítjuk.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani gyári áron 75 koronától feljebb havi 8-10 korona részletre adjuk. Használt gépeket előnyösen becserélünk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpár- és varrógép-nagykereskedők
Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebb és legmegbízhatóbb kerékpárraktára

Budapest, VIII. ker., József-körút 41.

Fióküzletek:

Baross-tér 4. és Budán II., Zsigmond-utca 9.

Nagy árjegyzék 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Saját szakértői javítóműhelyek.

Fenti cég által szállított varrógép bármikor megtekinthető lapunk kiadóhivatalában.

36-80

Eladó kocsi.

Egy használt, de jó karban levő kivágott oldalú sárga kocsi jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Dohányzóknak

fontos!

hogy az alábbi szivarkahüvelyeket használják, melyek elsőrangú gyártmányok és az egészségre ártalmatlanok

**DIVA „TURUL“ JANINA
PRESIDENT HAVANA
RIS ABADIE CARTOUCHE
YILDIZ VERGÉ**

Kaphatók Mindszenten egyedül:

Horváth Antal

papir- és írószer-kereskedésében.

Fenti cigarettahüvelyek 2-ös, 3-as és 4-es számban is raktáron vannak, ugyszintén a hozzávaló szivarkatöltő gépek is, melyek darabonként 20 fillérért beszerezhetők.

Papíráruk, író- és rajzszerek.

Könyvnyomdai és könyvkötészeti munkákat

elsőrangú kivitelben, jutányosan készít

HORVÁTH ANTAL CSONGRÁD-MINDSZENT